

عنوان مقاله:

تغییرات اقلیمی و اثرات آن بر زیستگاه های مطلوب یوزپلنگ آسیایی در مرکز ایران (مطالعه موردی: استان یزد)

محل انتشار:

فصلنامه محیط زیست جانوری، دوره 11، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

علی شمس - گروه محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی، دانشکده محیط زیست، سازمان حفاظت محیط زیست، کرج، ایران

باقر نظامی بلوچی - گروه محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی، دانشکده محیط زیست، سازمان حفاظت محیط زیست، کرج، ایران

بهزاد رایگانی - گروه محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی، دانشکده محیط زیست، سازمان حفاظت محیط زیست، کرج، ایران

بهمن شمس اسفند اباد - گروه محیط زیست، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران

خلاصه مقاله:

زیرگونه به شدت در خطر انقراض یوزپلنگ آسیایی با جمعیتی کم تر از ۴۰ فرد، فقط در زیستگاه های بیابانی فلات مرکزی کشور ایران باقی مانده است. زیستگاه های این گونه، که شامل زیستگاه های استان یزد و مناطق هم جوار است، از سال ۱۳۸۰ با بیش ترین کاهش جمعیت رو به رو بوده است. تغییرات اقلیمی و خشکسالی بر حیات وحش و زیستگاه های آن ها اثر مهمی دارد و در نابودی و انقراض آن ها بسیار اثرگذار است. از این رو در این پژوهش، طی یک دوره ۱۴ ساله (۱۳۸۰ تا ۱۳۹۳)، به بررسی تغییرات اقلیمی زیستگاه های یوز در محدوده ای به مساحت ۲/۹ میلیون هکتار در استان یزد که مهم ترین مناطق انقراض محلی جمعیت یوز در ایران است، پرداخته شد. در این تحقیق ابتدا با روش بیش ترین بی نظمی، مدل سازی مطلوبیت زیستگاه یوزپلنگ انجام شد. سپس با استفاده از روش سری های زمانی سنجنده مودیس تغییرات بیشینه درجه حرارت سطح زمین بررسی و با کمک داده ایستگاه های هواشناسی طی دوره مطالعه تغییرات مجموع بارش سالیانه بررسی گردید. ارزیابی تغییرات بیشینه درجه حرارت زمین در زیستگاه های مطلوب یوزپلنگ نشان می دهد که ۲۴ درصد از سطح این منطقه، با افزایش میانگین درجه حرارت طی این دوره مواجه شده است. هم چنین کاهش مجموع بارش سالیانه در قسمتی از مناطق جنوبی منطقه مطالعاتی مشهود است. اما بررسی ها برای شناسایی دلایل تغییرات زیستگاه یوزپلنگ آسیایی نشان داد که فاکتورهای تغییرات اقلیمی، شامل تغییرات بیشینه دمای سطح زمین و تغییرات مجموع بارش سالیانه، طی دوره مطالعه معنی دار نیست. از این رو به نظر می رسد بیش ترین دلیل تغییرات در زیستگاه های جنوبی منطقه مطالعاتی از زیستگاه های یوزپلنگ آسیایی طی دوره این پژوهش، عوامل غیراقلیمی است و عوامل انسانی به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر این تغییرات اثر داشته اند.

کلمات کلیدی:

تغییرات اقلیمی، یوزپلنگ آسیایی، استان یزد، درجه حرارت زمین، بارش سالیانه، عوامل انسانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1305431>

